

Laki radiotaajuuksista ja telelaitteista 16.11.2001/1015

Radioamatöörejä koskevia kohtia:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaisten alusten, ilma-alusten ja avaruuteen lähetettyjen esineiden radiolaitteisiin myös silloin, kun ne ovat Suomen alueen ulkopuolella.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) radiotaajuudella vapaasti etenevän sähkömagneettisen aallon taajuutta, joka on pienempi kuin 3 000 GHz;
- 2) radioviestinnällä tiedon siirtoa, lähettämistä tai vastaanottoa käyttäen hyväksi radiotaajuuksia;
- 3) radiolaitteella laitetta tai sen olennaista osaa, joka on tarkoitettu radiotaajuuksien sähkömagneettisten aaltojen lähettämiseen (*radiolähetin*) tai vastaanottamiseen (*radiovastaanotin*);
- 4) turvallisuusradioviestinnällä radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi;
- 5) radioamatööriveriestinnällä radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööriasemaa käyttäen harjoittavat keskenään ilman taloudellisen edun tavoittelua kouluttautumis-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa;
- 6) haitallisella häiriöllä turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvaa häiriötä sekä muuta radioviestintää oleellisesti heikentävää, estävää tai toistuvasti keskeyttävää häiriötä;

7 §

Radiolupa

Radiotaajuuksien tehokkaan, tarkoituksenmukaisen ja riittävän häiriöttömän käytön takaamiseksi radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön on hankittava lupa (*radiolupa*), jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Radiolähtetimen hallussapitoon ei tarvita radiolupaa, jos radiolähetin on pysyvästi tehty teknisesti kykenemättömäksi radioviestintään tai jos muuten on selvää, että hallussapidon tarkoituksena ei ole laitteen käyttäminen radioviestintään.

Viestintävirasto antaa määräykset muun maan toimivaltaisen viranomaisen antaman luvan, muun oikeutuksen tai radiolähtetimen käyttöoikeuden ilmaisevan merkin hyväksymisestä 1 momentissa tarkoitetuksi luvaksi.

8 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi liittää radiolupaan taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön, viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia ehtoja. Viestintävirasto voi lisäksi lupaehdoissa määrätä, että radiolupaa on säilytettävä radiolähtetimen välittömässä läheisyydessä.

10 §

Radioluvan myöntäminen

Radioluvan myöntää Viestintävirasto. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Radiolupa myönnetään enintään 10 vuodeksi kerrallaan.

12 §

Radioluvan peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan, jos:

- 1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta yakavasti tai toistuvasti radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaisella tavalla rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai lupaehtoja taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan liittyvää maksuvelvollisuutta;
- 2) luvanhaltija tahallaan tai huolimattomuudesta lähettää radiolähtetimellä rikoslain (39/1889) 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen taikka muulla tavalla häiritsee tai haittaa turvallisuusradioviestintää;
- 4) radiolähetin käyttää radiotaajuuksia epätarkoituksenmukaisella tavalla teknisten ominaisuuksiensa vuoksi;

15 §

Pätevyyden osoittaminen

Radiolähetintä radioamatööriviestintään käyttävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus tai Viestintäviraston Suomessa voimassa olevaksi hyväksymä muun maan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä pätevyystodistus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, radiolähetintä saa pätevyystodistuksen haltijan välittömässä valvonnassa käyttää muukin henkilö.

*(Huom. Tällaista henkilöä, joka radioamatöörin välittömässä valvonnassa harjoittelee radioamatööriviestintää, kutsutaan radioamatöörikielillä **Second Operaattoriksi**)*

Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat. Hakemuksesta viraston ulkopuolinen taho voidaan määrätä tutkinnon vastaanottajaksi. Tutkinnon vastaanottajalla tulee olla tehtävän edellyttämä taito ja kokemus. Viestintävirasto myöntää pätevyystodistuksen tutkinnon suorittaneelle hakijalle, jos ei ole perusteltua syytä epäillä, että hakija rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

17 §

Pätevyystodistuksen esittäminen sekä todistusten voimassaoloaika

Radiolähetintä radioamatööriviestintään käyttävän on pyynnöstä esitettävä pätevyystodistuksensa sitä koskevien säännösten noudattamista valvovalle Viestintäviraston, poliisin tai rajavartiolaitoksen edustajalle.

Pätevyystodistus on voimassa toistaiseksi.

18 § Pätevyystodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyystodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädetyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

24 §

Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset

Mitä 20–22 §:ssä (*) säädetään, ei koske:

1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;

26 §

Viestintäviraston tehtävät

Viestintävirasto hoitaa radiotaajuuksia koskevaa hallintoa. Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Viestintäviraston tehtävänä on:

1) valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista, lukuun ottamatta 20 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyviä vaatimuksia siltä osin kuin ne on säädetty muun viranomaisen valvottaviksi;

2) varmistaa 24 §:n 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen radiolaitteiden vaatimustenmukaisuus;

3) selvittää radioviestinnän häiriön sekä radiolaitteen tai telepäätelaitteen televerkolle, radiolaitteelle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle aiheuttaman häiriön syitä;

4) myöntää radiolähetysten tunnistamiseksi tarvittavan radioaseman tunniste ja antaa tarvittaessa määräykset sen käytöstä;

5) antaa radioamatööriaseman rakennetta ja käyttöä koskevat sekä radioamatööriviestinnässä muuten noudatettavat määräykset käytettävistä taajuuksista, lähetystehoista ja harhalähetteisistä, lähetysten osoittamisesta ja yksisuuntaisesta lähettämisestä.

28 §

Viestintävirastolle annettavat tiedot

Radiolaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja radiolaitteen rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

Viestintäviraston nettisivuilla kerrotaan:

"Luvanhaltijan on ilmoitettava Viestintävirastolle kirjeellä, faksilla tai sähköpostilla, jos luvanhaltijan nimi tai postiosoite muuttuu tai yhdistyksen radioamatööriaseaman valvoja vaihtuu."

Suomen Radioamatööriliitto välittää tiedot jäsenpalveluna, jos osoitteenmuutos tulee Internetissä olevalla lomakkeella, jossa on rastittu kohta "ilmoitetaan Viestintävirastolle".

31 §

Tarkastus

Viestintäviraston tarkastajalla on oikeus tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus paikassa, jossa on:

1) radiolähetin, jonka hallussapitoon vaaditaan tässä laissa tarkoitettu radiolupa tai jonka käyttöön vaaditaan tässä laissa tarkoitettu pätevyystodistus;

2) radiolaite, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillään toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön;

Tarkastajalla on myös oikeus päästä paikkaan, jossa 1 momentissa tarkoitettun laitteen todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että 39 §:n 1 momentin 1, 2 tai 3 kohdan säännöksiä tai rikoslain 38 luvun 5–7 §:ää on rikottu.

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.

Mitä edellä 3 momentissa säädetään Viestintäviraston tarkastajasta, koskee myös rajavartiolaitoksen ja poliisin edustajaa.

33 §

Häiriöiden poistaminen

Jos radiolaitteen toiminta häiritsee turvallisuusradioviestintää, radiolaitteen käyttö on heti keskeytettävä.

Jos radiolähetin aiheuttaa radioviestinnälle tai muille radiolaitteille häiriötä, radiolähettimen haltijan ja omistajan on poistettava häiriö tai rajoitettava sitä. Jos häiriö johtuu radiovastaanottimen teknisistä ominaisuuksista, häiriön poistaminen on radiovastaanottimen haltijan ja omistajan vastuulla. Viestintävirasto voi määrätä, mihin muihin radiolaitteen teknisistä ominaisuuksista tai käyttöä koskeviin toimiin radiolaitteen haltijan ja omistajan on ryhdyttävä häiriön ja sen vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Jos sekä häiriön aiheuttava että häiritetty radiolaite ovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jollei häiriö ole vähäinen, Viestintävirasto tekee osapuolille ehdotuksen toimenpiteiksi, joilla häiriö voidaan poistaa tai sen vaikutuksia rajoittaa.

Jos osapuolet eivät voi sopia häiriön poistamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä taikka niistä aiheutuvien kustannusten määrästä tai jakamisesta, Viestintävirasto ratkaisee asian.

Edellä 2–4 momentissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös silloin, kun radiolaite aiheuttaa häiriötä televerkolle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle, jonka häiriönsieto-ominaisuudet ovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset.

36 §

Pakkokeinot

Viestintävirasto voi antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai lupaehtoja, ja velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä.

37 §

Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestintä on luottamuksellista ja sitä saa vastaanottaa vain se, jolle se on tarkoitettu.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon luottamuksellisesta radiolähetyksestä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa lähetyksen sisällöstä tai olemassaolosta.

Luottamuksellisena radioviestintänä ei pidetä:

- 1) televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisiä lähetyksiä;
- 2) hätäkutsuja;
- 3) yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;
- 4) radioamatööriviestintää;
- 5) lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella;

eikä muuta sellaista radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.

39 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan

- 1) pitää hallussaan tai käyttää radiolähetintä ilman vaadittua radiolupaa taikka käyttää radiolähetintä ilman vaadittua pätevyyttä tai kelpoisuutta,
- 2) rikkoo häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi annettua määräystä tai kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Huomautus:

*) Momenteissa 20-22 säädetään muun muassa kaupallisten radiolaitteiden vaatimuksista. Radioamatöörit saavat kuitenkin itse rakentaa laitteita, eikä itse rakennettuja laitteita tarvitse hyväksyttää missään.

RIKOSLAKI (otteita)

3 § Viestintäsalaisuuden loukkaus. Joka oikeudettomasti

1. avaa toiselle osoitetun kirjeen tai muun suljetun viestin taikka suojauksen murtaen hankkii tiedon sähköisesti tai muulla vastaavalla teknisellä keinolla tallennetusta, ulkopuoliselta suojatusta viestistä taikka
2. hankkii tiedon televerkossa välitettävänä olevan puhelun, sähkeen, tekstin-, kuvan- tai datasiirron taikka muun vastaavan televiestin sisällöstä taikka tällaisen viestin lähettämisestä tai vastaanottamisesta,

on tuomittava viestintäsalaisuuden loukkauksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

4 § Törkeä viestintäsalaisuuden loukkaus. Jos viestintäsalaisuuden loukkauksessa

1. rikosentekijä käyttää rikoksen tekemisessä hyväksi asemaansa yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoinnin tietoturvaan annetussa laissa ([565/1999](#)) tarkoitetun teleyrityksen palveluksessa tai muuta erityistä luottamusasemaansa, ([22.4.1999/567](#))
2. rikosentekijä käyttää rikoksen tekemistä varten suunniteltua tai muunnettua tietojenkäsittelyohjelmaa tai teknistä erikoislaitetta tai rikos muuten tehdään erityisen suunnitelmallisesti taikka
3. rikoksen kohteena oleva viesti on sisällöltään erityisen luottamuksellinen taikka teko huomattavasti loukkaa yksityisyyden suojaa.

ja viestintäsalaisuuden loukkaus on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava törkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

5 § Tietoliikenteen häirintä. Joka puuttumalla postiliikenteessä taikka tele- tai radioviestinnässä käytettävän laitteen toimintaan, lähettämällä ilkeälaatuisessa tarkoituksessa radiolaitteella tai televerkossa häiritseviä viestejä tai muulla vastaavalla tavalla oikeudettomasti estää tai häiritsee postiliikennettä taikka tele- tai radioviestintää, on tuomittava tietoliikenteen häirinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

6 § Törkeä tietoliikenteen häirintä. Jos tietoliikenteen häirinnässä

1. rikosentekijä käyttää rikoksen tekemisessä hyväksi asemaansa teletoimintalaissa tarkoitetun yleistä teletoimintaa, [kaapelilähetystoiminnasta annetun lain (307/87)] mukaista kaapelilähetystoimintaa tai yleisradiotoimintaa harjoittavan laitoksen palveluksessa tai muuta erityistä luottamusasemaansa taikka
2. rikoksella estetään tai häiritään hätäkutsujen radioviestintää tai muuta sellaista tele- tai radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen turvaamiseksi,

ja tietoliikenteen häirintä on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava törkeästä tietoliikenteen häirinnästä vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

10 § Perätön vaarailmoitus. Joka tekee pommista, tulipalosta, merihädästä, suuronnettomuudesta tai muusta vastaavasta hädästä tai vaarasta perättömän ilmoituksen, joka on omiaan aiheuttamaan pelastus- tai turvallisuustoimen taikka pakokauhua, on tuomittava perättömästä vaarailmoituksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

K-moduulin kysymyspankki:

Värien ja vilpillisten hätämerkkien, hätäkutsujen tai hätäsanomien taikka tällaisiksi helposti tulkittavien merkkien lähettäminen on kielletty. Kielto radioamatööriaseman käytöstä häiritsemistarkoituksessa on ehdoton. Radioamatööriasemaa ei saa käyttää häiritsemistarkoituksessa.